

מתוק מדבש

כניסת השבת – 19.20
יציאת השבת – 20.33
רבנו תם (גז דקות זמניות) - 21.16
(אופק חדרה)

יום שישי בשעה 17.00
ישודר אי"ה שיעור על פרשת השבוע:
השיעור ישודר בליג' בקול הלשון'
(להאנה 03-6171111)
ביום שבת קודש
17.00 שיעור פרשת שבוע
מנחה ב 18.00
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
כראכ'ט הפא'ט פס'ט ה'

שנה שביעית - גיליון 285
פרשת חוקת תשפ"א

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
בבית הכנסת 'בית יוסף' הפצת אולגה
יחן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

זאת התורה אדם כי ימות באוהל... (יט', יד')

מובא בגמרא (שבת פג', ב') 'אמר ריש לקיש אין דברי תורה מתקיימים אלא במי שממית עצמו עליה שנאמר 'זאת התורה אדם כי ימות באוהל'.
והקשה ה'פנים מאירות' כיצד יתכן שאדם ימצא בבית המדרש גם לאחר מותו? התשובה: כאשר אומרים שמועה מפיו, אזי מחשיבים לו כאילו הוא עצמו נמצא בבית המדרש ואומר את הדברים.
לפי זה מובנים דברי רבי יונתן בגמרא (שם): 'לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ואפילו בשעת מיתה שנאמר 'זאת התורה אדם כי ימות באוהל'. וכיצד יתכן שבשעת מיתה אדם ימצא לומד בבית המדרש? התשובה, כפי שאמרנו, ע"י שאומרים שמועה בשמו אזי נחשב כאילו שהוא חי ועוסק בתורה. **מתוק מדבש!**

ופצוין כאילו' מילתא דגדיחותא

רובה להסתובב בצולט אפ'ט אין לך כס'פ? אז יש פתרון
של עמ' - תשתה וודקה והצולט יסתובב סביבך...

ודיברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו (כ', ח')

הקשה הרב מיכאל פרץ שליט"א (הביאו הרב ש, לוונשטיין שליט"א תשע"ד): בפרשת 'בשלח' נאמר 'והכית בצור ויצאו ממנו מים' ואילו כאן נאמר 'ודיברתם אל הסלע'. מדוע?
התשובה: הציווי בפרשת 'חוקת' נאמר לאחר מתן תורה, ולכן נאמר 'ודיברתם אל הסלע' ודרשו חז"ל 'תשנה עליו פרק אחד...' להראות את כוח לימוד התורה.
לעומת זה בפרשת 'בשלח' המעשה היה לפני מתן תורה 'ויצמא שם העם למים' ובלו תורה הפתרון להוצאת מים הוא רק ע"י מכות (רח"ל)... (ישמע חכם ויוסף לקח). **מתוק מדבש!**

המן הסלע הזה נוציא לכם מים (כ', י')

המילה 'המן' מופיעה במסורה ג' פעמים: 'המן העץ' 'המן הסלע' 'המן הגורן'. מקשר ביניהם ה'פנינים יקרים':
הקדמה א': מובא בחז"ל: 'אלמלא היכה משה את הסלע לא הייתה מחלוקת בישראל'. וזהו מקור הביטוי 'סלע המחלוקת' דהיינו הסלע שעל ידו ירדה מחלוקת לישראל.
הקדמה ב': יש מחלוקת מה היה עץ הדעת? יש אומרים חיטה ויש אומרים גפן (ויש אומרים תאנה או אתרוג).
וזה הקשר בין ג' המקומות: 'המן הסלע' - ע"י שמשה היכה את הסלע ירדה מחלוקת בין החכמים מה היה עץ הדעת? 'המן העץ' כלומר אחד ממיני העץ גפן אתרוג או תאנה, או 'המן הגורן'? כלומר חיטה. **מתוק מדבש!**

וידבר העם בא-לוקים ובמשה... וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים (כא', ה-ו')
ויש לשאול: בחטא העגל ובמרגלים הודיע הקב"ה למשה

זאת חוקת התורה... ויקחו אליך פרה אדומה... (יט', ב')

מדוע נאמר 'ויקחו אליך' למשה רבנו דווקא? ומדוע נאמר 'זאת חוקת התורה' ולא 'זאת חוקת הפרה'?
מתרץ ה'אמרי נועם' זיע"א (יום פקודתו ב-ח' תמוז תרל"ז):
הקדמה: יש מדרש פליאה שאומר 'מה ראה קרח לחלוק על משה? פרשת פרה אדומה' והוא תמוה...
והסביר הרב: קורח טען שמשה עושה דברים מדעתו בלי ציווי ה'. ומובא בגמרא (שבת פז, א') כי שלושה דברים עשה משה מדעתו והסכים עמו הקב"ה והם: א. הוסיף יום אחד מדעתו ב. פירש מן האישה ג. שבר את הלוחות.
ואמנם מובא בספר 'עבודת ישראל' שע"י שהוסיף משה יום אחד מדעתו ונתאחר יום מתן תורה, ע"י זה הושלמו הארבעים יום ביום שישה עשר בתמוז, שהוא זמן שבו הלבנה מתחילה להתחסר, ואז יש שליטה לס"ם וליצר הרע ונתהווה ע"י זה מעשה העגל. ואם משה לא היה מוסיף יום אחד היו נשלמים ארבעים הימים ביום חמישה עשר בתמוז, שאז הלבנה במילואה (סיהרא בשלמותא) ולא היה שליטה לס"ם להחטיא את ישראל.
והיות ופרה אדומה באה לכפר על חטא העגל וכדברי רש"י 'תבוא האם ותקנה צואת בנה' לכן נאמר 'ויקחו אליך' היות ומשה היה קצת גורם בכך שהוסיף יום אחד מדעתו. ולכן אומר המדרש 'מה ראה קרח לחלוק על משה? פרשת פרה אדומה' כי באותה פרשה נאמר 'ויקחו אליך' ומכאן יצא לטעון שמשה בודה חלילה דברים מליבו.
ולכן נאמר 'זאת חוקת התורה' כי מצוות פרה אדומה באה כיוון שהתורה נתאחרה להינתן ביום אחד. והראיה מכך שנאמר 'ויקחו אליך' לכפר על חלקו של משה בחטא העגל מחמת שהוסיף יום אחד מדעתו. **מתוק מדבש!**

את עורה ואת בשרה ואת דמה על פרשה ישרוף (יט', ה')

בספר 'פרפראות לחכמה' מסופר (שלח לי הרב דן מחבר שליט"א) על רבי מסעוד אבן מוחה זצ"ל ראב"ד מראקש אשר בהיותו במוגאדור אצל הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א בשבת פרשת חוקת, הוא נתבקש לומר חידוש והוא שאל חידה: משה רבנו ציווה את אלעזר הכהן לשרוף את פרתו, את עבדו ואת אשתו והוא עשה כן. הכיצד?
התשובה: 'פרתו' - כפשט הכתוב 'ושרף את הפרה לעיניו'. עבד"ו = ר"ת עורה, בשרה, דמה ופרשה.
אשת"ו = ר"ת ארז שני תולעת ואזוב. **מתוק מדבש!**

ופצוין 'אנתו' מילתא דגדיחותא

יהודי נפטר מציץ לזן צדן, צוצר אותו הלאה בודק
ואומר 'תנע, אתה לא בריאה פ'י' לוקח'ט אותו
ל'דיה'נוס p'ט ס' הלאה בודק ואומר 'תנע, אתה
לא בריאה פ'י'. אומר היהודי 'תחליט' מה שתרוג,
מה תלוג'ט מה תלוג'ט א'ני לא חוצר פ'ט א'פ'ט...'

של התורה הקדושה לרכך את לב האבן של האדם עד שיזלו ממנו מים חיים של אהבת תורה ויראת שמים.

ובענין זה הביא הרב שליט"א מעשה מופלא:

אחד מתלמידיו של הגאון הגדול רבי שמעון שקופ זצ"ל התגורר בארצות הברית והפך לגביר גדול, הוא בנה לעצמו בית מפואר מאוד שהתנשא לגובה של כמה קומות, ונחשב לאחד הבתים המפוארים באזור כולו.

והנה, לאחר שהקומפלקס הייחודי עמד על תילו התברר דבר נורא, אישה אחת התדפקה על דלתו של היהודי העשיר וטענה שגם לה יש חלק במגרש שעליו הוקם הבית, ומכיוון שלא נתנו לה את חלקה היא תובעת ממנו להרוס את כל הבניין.

הגביר היהודי נדהם מההודעה... הוא הציע לאישה פיצוי כספי, גדול אפילו יותר מערכו של החלק שלה במגרש, אך היא מצידה אמרה שאין טעם לנסות לפצות אותה בכסף כיון שהיא עשירה יותר ממנו.

האישה עמדה בעקשנות על דרישתה להריסת הבית, היא ירדה לחייו בתביעות משפטיות כבדות והגביר היה נתון בלחץ נפשי כבד, שכן סתירת בנין שכזה כרוכה לא רק בהפסד כספי אלא גם בעוגמת נפש עצומה.

כעבור כמה ימים שמע הגביר כי רבו, הגאון רבי שמעון שקופ, מגיע לביקור בארצות הברית, הוא החליט לגשת אליו ולשטוח בפניו את המצוקה הקשה אליה נקלע.

הגאון שמע את הדברים, חשב מעט ואמר לתלמידו: 'שמע נא לעצתי ואם תעשה כפי שאומר לך האישה תחזור בה מדרישתה... לך תקנה מהגבאי בבית הכנסת שלך את מצוות הגבהת ספר התורה, ובשעת הגבהת הספר תסתכל היטב מקרוב על האותיות הקדושות הכתובות על הקלף. האיש לא שאל שאלות ומיד עשה כדבר ראש הישיבה, הוא קנה את מצוות הגבהת ספר התורה והביט מקרוב על אותיות הספר.

והנה הבלתי יאומן התרחש... לא עברה יממה מאז ההגבהה והאישה חוזרת אליו בהודעה מפתיעה ואומרת שלאחר מחשבה נוספת היא הגיעה למסקנה שהיא נהגה שלא כשורה ועשתה דבר לא יפה בכך שתבעה ממנו להרוס את הבניין. כעת, היא מוכנה לקבל ממנו את הפיצויים עבור חלקה במגרש ובכך לסגור את העניין.

לאחר שהכל בא על מקומו בשלום, חזר הגביר אל רבו ושאל על פשר הסגולה הזו?

השיב לו ראש הישיבה: כתוב ב'מגן אברהם' (אור"ח סימן קלד') שכאשר עושים הגבהה בבית הכנסת יש להתקרב אל האותיות ולהביט בהן, כי ע"י זה מושפע אור גדול על האדם.

הכוונה שלי הייתה שכאשר תסתכל באותיות הקדושות עם הלב השבור שלך ובמצב החשוך שבו אתה נמצא, הרי שהאור הגדול שיושפע מן האותיות יסלק ממך את החושך. וכאשר החושך יסתלק מליבך תסולק מיד גם הבעיה. כי על דברי התורה נאמר:

'כִּי הֵט חֲיִינוּ וְאוֹרְךָ יֵאֵן וְהֵט נִהְיֶה יוֹמָא וְלֵילָה'

שבת שלום ומבורך!!!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל
יעקב בן רבקה ז"ל / מימון טפירו בן מוזל טוב ז"ל
רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

רבנו על כוונתו להעניש את ישראל וכך עמד משה והתפלל על העם. ומדוע כאן לא הודיעו?

תירוץ נורא הביא רבנו ה'חתם סופר' זיע"א: 'הנה בפעם הזאת לא הודיע הקב"ה למשה רבנו ע"ה והיה מענישם בנחש שרף בלי להודיע למשה. והיינו מפני שדיברו גם במשה ולא נתגלה למשה זה, ולא רצה הקב"ה להיות דלטור (מלשין) לאמור למשה דברו בך ישראל, על כן הענישם מיד, עד שבאו הם למשה רבנו ע"ה ואמרו והתוודו 'חטאנו כי דיברנו בה' ובך'...

ואם הקב"ה נמנע מלהלשין קל וחומר עד כמה עלינו להתרחק מהלשנה ומלשון הרע. *מתוך עמנו!*

יפתח הגלעדי היה גיבור חיל... (הפטרה לפרשת חוקת)

מובא בגמרא (ראש השנה כה, א') וישלח ה' את ירובעל ואת בדן ואת יפתח ואת שמואל' ירובעל זה גדעון... שעשה מריבה עם הבעל, בדן זה שמשון... דאתי (שבא) מן, יפתח כמשמעו'. מדוע נאמר רק על יפתח כמשמעו?

מסביר הגאון רבי משה דוד ואלו זצ"ל (תלמיד חבר לרמח"ל זיע"א) (שמעתי מהרב יונתן שרגא דומב שליט"א): 'רק בידו של יפתח היה לפתוח פתח ישועה לעם ישראל, ולכן נקרא יפתח וזהו שנאמר יפתח כמשמעו' ודבריו טעונים ביאור. וכתב רבנו החיד"א זיע"א ב'חומת אנך': יפתח היה גיבור חיל ועם זאת כאשר אחיו אמרו לו 'לך מעמנו כי בן אישה אחרת אתה' השפיל עצמו ולא עשה שום מחלוקת, אע"פ שהיה כאמור חזק וגיבור חיל וזה שנאמר 'יברח מפני אחיו וישב בארץ טוב'...

ומדוע נקראה 'ארץ טוב'? מובא בירושלמי מפני שהייתה מחוץ לארץ ישראל ושם לא מעשרים מעשרות. ומבאר החיד"א: 'אם יפתח היה הולך לאיזו עיר מערי ישראל היה מחויב לעלות לרגל ולאכול מעשר שני בירושלים. ומידי העלותו חשש שמא יבוא לפגוש את אחיו, ואולי יתעמת איתם. ולכן ברח לחוץ לארץ שפטורה מן המעשרות ואינו מחויב לעלות לרגל, ולכן נקראה 'ארץ טוב' שאין לך טוב יותר מאדם הבורח מן המחלוקת'. *מתוך עמנו!*

רעיון וסיפור - כח התורה להשיב נפש ולחולל נסים...

יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל (כ', יב)

מובא בחז"ל: 'על אשר מריתם פי' 'שאמרתי לכם 'ודיברתם אל הסלע' שנה עליו פרק אחד ועברתם על דבריי'... מדוע באמת משה רבנו החליט להכות ולא לדבר אל הסלע כפי שה' אמר לו?

מסביר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א (עלינו לשבח במדבר עמ' ס"א) משה רבנו רצה לקדש את שם ה' בהכאתו עם מטה הא-לוקים שעליו חקוק שם ה' המפורש. וכידוע שם הוי"ה ב"ה הוא מקור החיים בכל העולמות, וכך יראו כולם כי ה' הוא זה שמהווה ומחיה את כל הבריאה ואפילו סלע מוציא מים ע"פ רצון ה'.

לעומת זאת, רצון ה' יתברך הייתה להראות את כוח הדיבור של לומדי התורה, שבכוחם להביא לידי נס של הוצאת מים אפילו מסלע דומם.

ויש לנו להתעורר מזה ולעשות קל וחומר: אם בכוחה של התורה להפוך את הדומם למים מרעננים, מה גדול כוחה

להעלחת: דקל מלכה - להעלחה / אורי ישראל - רפוי' / סוזן בת ימנה - רפוי' / אהרון בן מסעודה - רפוי' / דוריאן הודיה בת נעמי - לרפוי' / נועם חן בת שולה - רפוי'